

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 30. november 2018
Sagsnummer: 2018-320

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/xx af dd.mm.2018 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår godkendelsesbetingelserne for basisstoffet eddike, komité-sag.

Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 12. - 13. december 2018.

Forslaget om udvidet godkendelse af eddike påvirker miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt.

Regeringen agter på den baggrund at stemme imod Kommissionens forslag om udvidet godkendelse af basisstoffet eddike.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Den 27. november 2018
MFVM 703

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/xx af dd.mm.2018 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår godkendelsesbetingelserne for basisstoffet eddike (Komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår, at godkendelsen af basisstoffet eddike ændres i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler (komitesag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at godkendelsesbetingelserne ændres for stoffet i bilag til Kommissionens forordning nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. For eddike foreslås det, at udvide anvendelsen til også at omfatte anvendelse mod ukrudt inden fremspiring af afgrøden i medicin-, aromatiske og parfume afgrøder. Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, regioner, kommuner eller erhvervet. Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 12. - 13. december 2018. Forslaget om udvidet godkendelse af eddike påvirker miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt. Det vurderes, at der er vist sikker anvendelse for så vidt angår menneskers sundhed, miljøet, grundvand og forbrugersikkerhed, men det vurderes ikke, at der er dokumentation for effektiviteten. Regeringen agter på den baggrund at stemme imod Kommissionens forslag om udvidet godkendelse af basisstoffet eddike.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/xx af dd.mm.2018 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår godkendelsesbetingelserne for basisstoffet eddike.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 23, stk. 5 og artikel 13, stk. 2, som fastlægger, at basisstoffer skal vurderes i henhold til forordningen, og at Kommissionen skal foreslå enten en godkendelse eller en ikke-godkendelse af et basisstof, når vurderingen af dette er foretaget.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget,

idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen ændrede forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 12. - 13. december 2018.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om ændring af godkendelsen af basisstoffet eddike i henhold til forordning om plantebeskyttelsesmidler. Det foreslås, at udvide anvendelsen til også at omfatte anvendelse mod ukrudt inden fremspiring af afgrøden i medicin-, aromatiske og parfume afgrøder.

Basisstoffet er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingen er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet(EFSA), hvor flere af medlemslandenes pesticidmyndigheder har deltaget. Denne vurdering har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at udvide godkendelsen af basisstoffet i henhold til forordning 1107/2009. EFSA har udarbejdet en konklusionsrapport over risikovurderingen for basisstoffet. Rapporten er tilgængelig på EFSA's hjemmeside.

Ifølge Kommissionens udkast til vurderingsrapporten, der hører til forslaget, har vurderingen af basisstoffet ud fra de i bilag II angivne anvendelsesområder vist, at det kan antages, at basisstoffet opfylder betingelserne i artikel 4 stk. 1-3 i forordning 1107/2009 for godkendelse. Det vil sige, at det er vist, at der ikke er uacceptable effekter for menneskers sundhed, miljø, grundvand eller forbrugersikkerheden.

Anvendelsesområder

Aktivstof	Anvendelsesområde
Eddike (vinegar*)	Udvidet anvendelse som ukrudtsmiddel før fremspiring af medicin-, aromatiske og parfumeafgrøder**.

* fremstillet ved fermentering af landbrugsprodukter

** ifølge den nuværende tekst - kun i Frankrig

Når basisstoffer er godkendt i henhold til forordning 1107/2009, må bruges i hele EU til plantebeskyttelse uden yderligere godkendelse eller tidsbegrænsning.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en gennemførelsesforanstaltning til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Basisstoffet eddike er tidligere godkendt som et basisstof i EU i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler, som er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil stoffet forsat være optaget på bilag til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget. Et godkendt basisstof må bruges i hele EU som sprøjtemiddel uden yderligere godkendelse eller tidsbegrænsning.

Økonomiske konsekvenser:

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vil ikke have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget om ændring af godkendelsesbetingelserne for eddike påvirker miljøbeskyttelses niveauet i Danmark neutralt. Et godkendt basisstof må bruges i hele EU som sprøjtemiddel uden yderligere godkendelse eller tidsbegrænsning.

Eddike er i forvejen godkendt som basisstof til bejdsning af korn og grøntsags-frø mod svampesydomme, samt til at desinficere redskaber til beskæring af træer og prydplanter mod svampe- og bakteriesygdomme. Disse allerede godkendte anvendelser er forholdsvist begrænsede med hensyn til eksponering af mennesker og miljø. Denne udvidede anvendelse som ukrudtsmiddel er ikke dækket af risikovurderingen for de allerede godkendte anvendelser.

Eddike er optaget på bilag IV til Forordning (EF) Nr. 396/2005 for stoffer, for hvilke der ikke kræves fastsat grænseværdi i fødevarer, og opfylder derfor som udgangspunkt kriterierne for et basisstof. Basisstoffet eddike skal ikke forveksles med aktivstoffet eddikesyre. Forskellen er, at eddike er fremkommet ved fermentering af landbrugsprodukter eller vegetabiliske produkter, og eddikesyre er kemisk fremstillet. Eddikesyre skal klassificeres, hvis det indgår i en opløsning på mere end 10 %; men eddike (også kaldet husholdningseddike) bliver typisk solgt i 5-8 % opløsninger.

Miljøstyrelsen påpeger, at det burde fremgå tydeligt af Review Reporten, at eddike som basisstof skal indeholde mindre end 10 % eddikesyre, også selvom eddike ved selve anvendelsen skal yderligere opblandes med vand.

Oprindeligt blev der søgt om udvidet anvendelse som ukrudtsmiddel til alle ikke-afgrøde arealer samt medicin-, aromatiske og parfume afgrøder. EFSA vurderer, at anvendelsen som herbicid til alle ikke-afgrøde arealer ikke kan godkendes som basisstof på grund af risikoen for menneskers sundhed og miljø. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering. Kommissionen foreslår derfor udelukkende en godkendelse af den udvidede anvendelse mod ukrudt inden fremspiring af afgrøden i medicin, aromatiske og parfume afgrøder. EFSA konkluderer sikker anvendelse for menneskers sundhed og miljø, idet doseringen for denne anvendelse er væsentligt lavere end den ansøgt som ukrudtsmiddel på alle ikke-afgrøde arealer (henholdsvis 10 kg/ha og 60-120 kg/ha). Miljøstyrelsen er enig i, at der er vist sikker anvendelse ved den lave dosering i medicin, aromatiske og parfume afgrøder inden fremspiring.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at det ikke er vist, at anvendelsen af eddike i den forholdsvis lave dosering i medicin-, aromatiske og parfume afgrøder effektivt kan bekæmpe ukrudt. Selvom der ikke er de samme krav til effektivitet for basisstoffer som til aktivstoffer, skal der være en begrundet forventning om at anvendelsen i en given dosering vil give en acceptabel effekt. Når den dokumenterede effektive dosering for eddikesyre sammenlignes med den foreslåede dosering af eddike i medicin, aromatiske og parfume afgrøder, forventer Miljøstyrelsen ikke en acceptabel effekt mod ukrudt. Risikovurderingen fra EFSA henviser blot til vurderingen for eddikesyre, men forholder sig ikke til at fortyndingen af syren vil påvirke effektiviteten. Risikovurderingen har vist, at der er sikker anvendelse for sprøjteførere, arbejdstagere, naboer og forbipasserende, hvis der anvendes personligt beskyttelsesudstyr, såsom beskyttelsesbriller og beskyttelseshandsker.

EU vurderingen har vist, at der er sikker anvendelse for eddike anvendt som ukrudtsmiddel i medicin-, aromatiske og parfume afgrøder i forhold til vandlevende og landlevende ikke-mål organismer. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at der er vist sikker anvendelse for eddike anvendt som ukrudtsmiddel i medicin, aromatiske og parfume afgrøder så vidt angår sundhed, miljø og grundvand. Dog vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke er påvist en effekt af eddike mod ukrudt ved denne anvendelse.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Det Økologiske Råd er enig i, at det ikke er vist, at anvendelsen af eddike i den påtænkte dosering i medicin-, aromatiske og parfumeafgrøder effektivt kan bekæmpe ukrudt, og at den udvidede godkendelse af eddike derfor ikke bør godkendes.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag er det usikkert, om der vil være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det vurderes, at der er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for basisstoffet eddike men ikke, at der er dokumentation for effektiviteten. Regeringen agter derfor at stemme imod Kommissionens forslag om udvidelse af godkendelsen af eddike.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.